

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
МЕЖДУНАРОДЕН СЪВЕТ ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИТЕ МЕСТА
BULGARIAN NATIONAL COMMITTEE
COMITÉ NATIONAL BULGARE
БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ

17 март 2014 г.
Изх. № 05

Копие до:
г-н Николай Димитров
Кмет на Община Несебър

г-жа Петя Киашкина
Директор на Археологически
музей „Старинен Несебър”

Относно: Писмо във връзка с консервацията на църква „Св. Параскева” в гр. Несебър

Благодарим Ви за активността относно реставрацията на църквите „Св. Параскева” и „Св. Йоан Кръстител” в Несебър. БНК на ИКОМОС винаги е разчитал на доброто сътрудничество и диалога с всички, които се интересуват от опазването на културните ценности и в частност с жителите на градовете, в които протичат консервационно-реставрационни работи.

Визираните от Вас реставрации са част от интегрален проект „Вяра в Несебър” с инвеститор Община Несебър, по проектни разработки на БНК на ИКОМОС и финансиран чрез еропейски фондове. Всички етапи на разработване на проекта са съгласувани с Министерство на културата и неговите оторизирани органи. За съжаление дейностите за публичност в този случай са били недостатъчни и недобре проведени. БНК на ИКОМОС отчита нуждата от информираност на жителите на Несебър чрез обществени обсъждания и разяснителни кампании за проектите, предшестващи започването на проектите.

Ето защо правим няколко уточнения:

1. В епохата на Османската империя, църквата „Св. Параскева“ е изгубила част от височината си като за съжаление няма категорични данни за оригиналния ѝ вид. (Повече за хипотезите относно обема на църквата можете да прочетете в книгата на д-р арх. Александър Рашенов „Месемврийските църкви”, която се продава в музея на град Несебър.)

Естествено е желанието на проектантския екип, на възложителя (в лицето на Община Несебър) и на обществеността в Несебър църквата да придобие вида, обема и пропорциите, в които тя е съществувала през седемвековната си история. Именно на това се дължи и надграждането на зидовете.

Въпреки че е все по-честа и повсеместна практика физическото надграждане на културни ценности с материали и способности, имитиращи старите (или по-лошо – имитиращи старинност), подобни реконструкции са изцяло отречени от световните добри практики в реставрацията още в средата ХХ век. Важно е да се има предвид и изискването за обратимост на намесата.

Ето защо БНК на ИКОМОС и проектантският екип избраха подход, който да отговори на изискванията на световните организации за опазване на културното наследство – за възстановяване на обема без имитативно преизграждане, а на принципа на ясно разграничаване чрез контраст със съвременни материали.

2. Това, което сте заснели, е етап от консервационно-реставрационните дейности по обекта. На този етап те не са завършени, като предстои поставянето на фасадната облицовка, изработена по поръчка.

3. Тоалетната, цитирана в информационната табела, не е разположена в църквата „Св. Параскева”, а в близост до църквата „Св. Архангели Михаил и Гавраил”. Тя е полукопана и труднозабележима и най-вероятно по тази причина сте се подвели, че въпросното съоръжение се изгражда в църквата.

4. Използването на църквата „за кръжоци“ е свободна интерпретация на обяснителната записка по проекта. Уверени сме, че както вие, така и по-голямата част от гражданите и гостите на Несебър не са били допускани преди във вътрешността на църквата. Причината е проста – липсата на каквато и да е функция, прави обекта труден за поддръжка и експлоатация. Проектантският екип предлага църквата да се превърне в културен център заедно със съседната църква „Св. Архангели Михаил и Гавраил“ (след нейната консервация, реставрация и адаптация). Предвижда се в „Св. Параскева“ да се представят изложби и експозиции, свързани с историята на Несебър, а през активния сезон да бъде организирано своеобразно място за култура – за прожекция на филми, музика, четения и пр. Църквата „Св. Архангели Михаил и Гавраил“ е предвидено да се адаптира като място за педагогика на наследството – център, където децата на града ще бъдат мотивирани да разбират повече своя град на принципа „учене чрез правене“. Това, което може би Ви е подвело, е описаната възможност при лошо време и липса на посетителски интерес, заниманията на този център да бъдат премествани в църквата „Св. Параскева“.

За изясняване на концепцията на проекта по-долу представяме визуализация на завършения вид на църквата съгласно проектното решение.

Като отново Ви благодарим за сигнала и се надяваме да сме отговорили на Вашите въпроси и тревоги, оставаме на разположение за сътрудничество и в бъдеще.

БГ/СБ

С уважение:

Доц. Стефан Белишки
Председател

